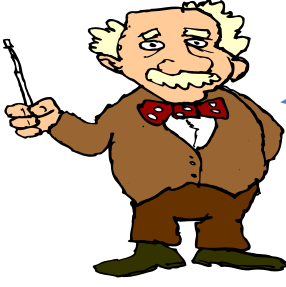

DEĞİŞEN ROLLERİM

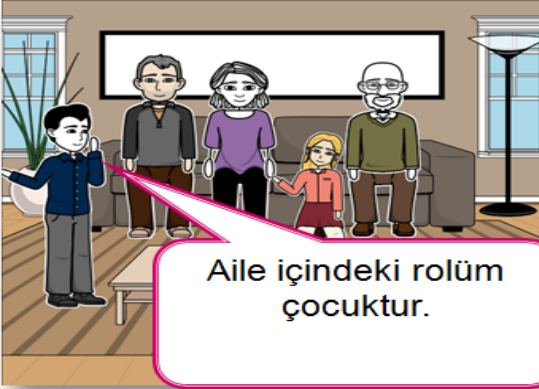

ROL

Bir işte bir kimsenin üstüne düşen **göreve** denir.

Hap Bilgi

Üzerimize aldığımız göreve göre **sürekli rollerimiz** değişmektedir.

Aile içindeki rolüm çocuktur.

Sınıf içinde ise rolüm öğrenci olmaktadır.

Hap Bilgi

Rollerimizin bir kısmı **doğuştan** gelirken bir kısmı da **sonradan** kazanılır.

Doğuştan Sahip Olduğumuz Roller

1 Evlat

2 Kardeş

3 Yiğen

Sonradan Kazandığımız Roller

1 Öğrenci

2 Sınıf başkanı

3 Kaleci

Hap Bilgi

Aynı grup içinde bile rollerimiz **farklı** olabilir.

Ben aile grubu içinde torun, evlat, abi rollerine sahibim.

Hap Bilgi İçinde bulunduğumuz gruplar değişirse rollerimizde değişir.

Otobüste
YOLCU

Sınıfta
ÖĞRENCİ

Okul takımında
KALECİ

Hap Bilgi Bazı roller hayatımız boyunca **bizimle iken** bazıları ise durumdan duruma zamandan zamana değişebilmektedir.

Abi rolüm kardeşim
var oldukça devam
edecek bir roldür.

HAK VE SORUMLULUKLARIMIZ

Hak

Sorumluluk

Hukukun çizdiği sınırlar çerçevesinde sahip olduğumuz kazanımlar ya da yapabileceklerimize **hak** denir.

Üstlendiğimiz rollerin gereklerini yerine getirmeye sorumluluk denir.

1 Oyun oynamak

2 Teneffüse çıkmak

3 Düşüncelerimizi açıklamak

1 Dişlerimizi fırçalamak

2 Derslere zamanında girmek

3 Çevremizi temiz tutmak

Hap Bilgi Rollerimiz ve sorumluluklarımız arasında ilişki vardır. **Rollerimiz değiştiğinde sorumluluklarımızda da değişiklik olmaktadır.**

Çocuk olarak
sorumluluklarımız

1 Odamızı temiz tutmak

2 Eve zamanında gelmek

3 Basit ev işlerine yardım etmek

Öğrenci olarak
sorumluluklarımız

1 Okul kurallarına uymak

2 Derse hazır bir şekilde gelmek

3 Okulu ve sınıfı temiz tutmak

ETKİNLİK ÇALIŞMASI

ÖRNEK CÜMLELER	Doğru	Yanlış
Bir işte bir kimsenin üzerine düşen göreve rol denir		
Rollerimiz hep doğuştan kazanılır.		
Rollerimiz hiçbir şekilde değişmez.		
Bir grupta tek bir rolümüz bulunur.		
Rollerimiz değiştiğinde sorumluluklarımızda değişebilir.		

BİL BAKALIM

1-

Murat evli ve iki çocuk babası bir öğretmendir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi Murat'ın üstlenebileceği rollerden biri olamaz?

- A) Baba
- B) Eş
- C) Öğretmen
- D) Kardeş

2-

Serap, anne ve babasından izin alarak izci kamplarından birine katılıyor. Burada hem doğayı tanıyor hem de hoşça vakit geçiriyor.

Yukarıdaki açıklamada Serap'ın yerine getirdiği belirtilen roller hangisinde birlikte verilmiştir?

- A) Öğrenci - İzci
- B) Abla - Çocuk
- C) Çocuk - İzci
- D) Öğrenci - Abla

3-

Ahmet Bey bir hastanede doktor olarak çalışmakta, boş zamanlarında da eşine yardımcı olmakta, torunlarıyla ilgilenmekte ve arkadaşlarını ziyaret etmektedir.

Buna göre, Ahmet Bey'in mesleki bir eğitim sonucunda yerine getirdiği rolü hangisidir?

- A) Hastalarını tedavi etmesi
- B) Eşine yardımcı olması
- C) Arkadaşlarını ziyaret etmesi
- D) Torunlarıyla ilgilenmesi

KÜLTÜRÜMÜZLE YAŞIYOR VE GELİŞİYORUZ

Toplum

Bireylerin bir araya gelmesinden toplum oluşur

Toplumsal Birliktelik

Toplumsal kurum ve kuruluşlarıyla ortak değerlerde birleşmesi ve birlikte hareket etmesine *Toplumsal*

Hap Bilgi Devletlerin ve milletlerin ayakta kalması için toplumsal birliktelik önemlidir.

Kültür

Bir toplumun yaşayış biçimine ve kuşaktan kuşağa aktardığı her türlü maddi ve manevi özelliklerin

Kültürü Oluşturan Unsurlar

Bayramlar

Düğünler

El Sanatları

Yemekler

Türkülerimiz

Gelenekler

Halk Oyunları

Mimari

Kıyafetler

Dil

Din

Tarih

Hap Bilgi Kültürü oluşturan bu unsurlar toplumsal birlikteliğin devamı için önemlidir.

Milli Kültürün Özellikleri

1

Bir milletin kendine özgü kültürüne milli kültür denir.

2

Milletleri birbirinden farklı kılan en önemli özellik milli kültürdür.

3

Milli kültür yaşatılarak gelecek kuşaklara aktarılmalıdır.

4

Milli kültürde zamanla değişiklikler olabilir.

Birlik ve Beraberliğimizi Artıran Unsurlar

Hasta Ziyareti

Düğünler

Bayram Ziyaretleri

Paylaşmak

Yardımlaşmak

DİL

Kültür unsurlarının başında gelir, kültüre ait bütün unsurları hünvesinde barındırır. Her millet vasıfını

Hap Bilgi

Dil kültürel değerlerimizden hikayeleri, fıkraları, atasözlerini, deyimleri ve türküleri gelecek kusaklara aktarır.

Türk Dil Kurumu

Atatürk Türk dilinin korunması, zenginleştirilmesi ve bilim dili haline gelmesi için 1932 yılında kurmuştur.

TARİH

Bir milletin ortak geçmişi olması o milletin tarih

Tarihte 16 büyük Türk devleti kurulmuştur. bulmuşlardır.

Yaptıkları çeşitli hatalardan dolayı yıkılmışlardır. bulmuşlardır.

Bu hatalardan ders alınmalı ve aynı hatalar tekrar edilmemelidir. bulmuşlardır.

Hap Bilgi

Bu durum tarihimizin öğrenilmesi gerekliliğini ortaya çıkarmıştır.

Türk Tarih Kurumu

Atatürk tarihimizin doğru bir şekilde araştırılması için 1931 yılında Türk Tarih Kurumunu kurmuştur.

DİN

Din, insanların duygu ve düşüncelerini etkileyerek günlük hayatlarını, yaşam tarzlarını şekillendirir..

Paylaşma

Dayanışma

Yardımlaşma

gibi dinimizin istediği unsurlar toplumun birlikteliğinde önemli bir unsur olmuştur.

ÖRNEK CÜMLELER	Doğru	Yanlış
Dil maddi ve manevi kültürün gelecek kuşaklara aktarılmasını sağlar		
Tarihten ders çıkarmak aynı hataya düşmemek için tarihimizi bilmemiz gerekir.		
Atatürk Türkçe'nin korunması amacı ile 1931 yılında Türk tarih Kurumunu kurmuştur.		
Piyano Türk kültürüne ait bir unsurdur.		
Kültür toplumun birlikteliğini etkilemez.		

ETKİNLİK ÇALIŞMASI

*Sosyal Bilgiler Öğretmeni
Oktaay Gülmez*

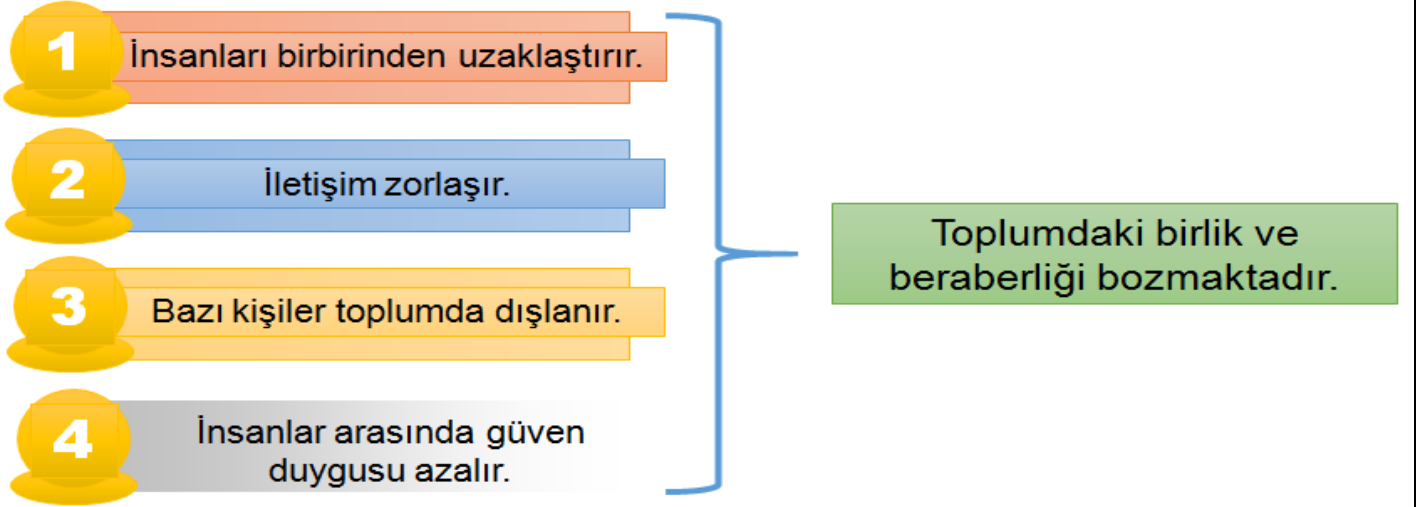
ÖN YARGILARI KIRIYORUM

Bir kimse veya bir şeye ilgili olarak belirli şartlara dayanarak önceden edinilmiş olumlu veya olumsuz

Ön Yargı Türleri

1	Din ve mezhep ayrımı	4	Fiziksel ayrımlar
2	İrk ve millet ayrımı	5	Sosyal sınıf ayrımı
3	Cinsiyet ayrımı	6	Dil ayrımı

Ön Yargının Zararları

Ön Yargıları Kırma İçin

ÖRNEK CÜMLELER	Doğru	Yanlış
Kadınların çalışma hayatına girmesini istememek cinsiyet ayrımına girer.		
Ön yargı toplumsal birlikteliği artıran bir unsurdur.		
Siyah tenlilerin ve göçmenlerin Amerika'da dışlanması ırk üzerine önyargı olduğunu gösterir.		
Ön yargılar hiçbir şekilde kırılmaz.		
Empati kurmak ve hoşgörölü olmak ön yargıları azaltabilir.		

Herkesin farklı olabileceğı unutulmamalıdır.

Farklılıklara saygılı ve hoşgörölü olmak gerekir.

Araştırmadan tam bilgi sahibi olmadan yorum yapmamak gerekir.

Empati kurmak gerekir.

ETKİNLİK ÇALIŞMASI

BİRLİKTE DAHA GÜÇLÜYÜZ

Yardımseverlik

“Yardımseverlik ihtiyacı olana, karşılık beklemeden, gönüllü olarak maddi ya da manevi destekte bulunmaktır.”

Dayanışma

Dayanışma, bir topluluğı oluşturanların duygu, düşünce ve ortak çıkarlarda **birbirlerine karşılıklı bağlanmaları** demektir.

Hep Bilgi

Bir toplumda dayanışma ve yardımlaşmanın olması **birlik ve beraberliğı artıran** unsurlardandır.

Hap Bilgi

İnsanların, beslenme, giyinme, güvenlik gibi bir takım temel ihtiyaçları vardır. Bu ihtiyaçlar karşılanmazsa tehlikeli durumlar ortaya çıkar. Bu durumu aşmak için Çalışma Sosyal Hizmetler ve Aile Bakanlığı kurulmuştur.

Sivil Toplum Kuruluşları

Sivil toplum kuruluşları oda, sendika, vakıf ve dernek adı altında faaliyet gösterir. Vakıf ve dernekler topluma yararlı bir hizmet geliştirmek için kurulmuş vasal topluluklardır ve herkese yardım etmek için

Sosyal Bilgiler Öğretmeni Oktay Gülmez

Maddi zorluklar çeken öğrencilere eğitim alanında fırsat eşitliği sağlamak amacıyla

Şehit olan veya herhangi bir nedenle hayatını kaybeden Mehmetçiklerin bakmakla yükümlü oldukları yakınları ile gazi ve engelli Mehmetçiklere destek olmak amacıyla

Babası veya annesi hayatta olmayan, maddi olanakları yetersiz, yetenekli çocukların eğitimi için

İmece

Kırsal kesimlerde ortak ya da kişisel işlerin el birliğiyle ve sırayla yapılmasına davanan geleneksel

ETKİNLİK ÇALIŞMASI

SORUNLARIMIN ÇÖZÜMÜNÜ BULUYORUM

Günlük hayatta çeşitli sorunlarla karşılaşırız. Bu sorunları hallederken yasal çerçevede hareket

Hap Bilgi

Haklarımızı ararken

Haklarımız

Sorumluluklarımız

Çerçevesinde hareket etmeliyiz.

Özgürlüklerimiz

Haklarımız

Bir kişinin isteyebileceği, kullanabileceği, toplumca ve kanunlarla

ÖRNEK CÜMLELER	Doğru	Yanlış
Yardımlaşma ve dayanışma toplumda birlik ve beraberliği artırır.		
Toplumsal ihtiyaçlarımızı sadece sivil toplum kuruluşları karşılar.		
Anne ve babası ölmüş olan çocukların eğitimi için Darüşşafaka Cemiyeti yardımlar yapar.		
Genelde köylerde olan imece köydeki birlik ve beraberliği bozmaktadır.		
Osmanlı Devleti döneminde uygulanan Sadaka Taşı toplumdaki yardımlaşmaya örnek olarak gösterilebilir.		

Sorumluluklarımız

Kişinin görevlerini yerine getirmesine ve sonuçlarını üstlenmesine sorumluluk denir.(Ödevlerini yapma,

Devlete karşı Sorumluluklarımız

K anunlara uymak

O y kullanmak

V ergi vermek

A skerlik yapmak

Hap Bilgi

Oy kullanmak bizim
hem hakkımızdır hem
de
sorumluluğumuzdur

Özgürlüklerimiz

**Başkalarını rahatsız etmeden kurallar çerçevesinde
istediğimiz her sevi yapabilmektir.(Düşünce özgürlüğü.**

Hakkımızı Arıyoruz

**Haklarını, sorumluluklarını bilen bir birey
alışverişten sonra mutlaka fişini de almalıdır**

1

Devlete Katma Değer
Vergisinin gitmesi için

2

Alışverişte bir sorun
yaşanırsa hak aramak için

Mutlaka fiş almalıyız.

Hap Bilgi

6502 sayılı Tüketicinin Korunması Kanununa göre ayıplı mallarda
tüketici haklıdır.

Tüketicilerin Korunması Kanunu'na göre dilekçe yazarak

Tüketici Hakları Derneği

Tüketici Hakları Merkezi

Tüketici Sorunları Hakem Heyetleri

Tüketici Mahkemeleri

Hap Bilgi

Dilekçe bir isteği, bir şikâyeti
duyurmak veya herhangi bir
konuda bilgi vermek için
resmî veya özel kurum ve
kuruluşlara yazılan imzalı
başvuru yazısıdır.

gibi yerlere başvurmalıdır.

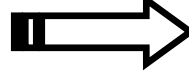
Telefon Şikayet Hatları

Tüketiciler her hangi bir haksızlığa uğradığını düşünüyorsa

ALO 175

Suçun engellenmesi veya suçlunun yakalanması için

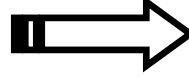
ALO 155

Her türlü istek, şikâyet, ihbar, görüş ve öneri için

ALO 150

Radyo ve televizyon yayınları ile ilgili bir sorun için

ALO 178

ETKİNLİK ÇALIŞMASI

Sosyal Bilgiler Öğretmeni
Okтай Gülmez

ÖRNEK CÜMLELER	Doğru	Yanlış
Derse istediğimiz zaman girmek bizim hakkımızdır.		
Karşılaştığımız sorunların çözümünde ilgili kuruma dilekçe yazarak hakkımızı arayabiliriz.		
Seçme seçilme hakkı hem hakkımız hem de sorumluluğumuzdur.		
Etkin vatandaşlar alışverişten sonra fiş ya da faturasını alır.		
Ayıplı bir mal aldıysak mutlaka hakkımızı aramalıyız.		